

Prima instanță: Judecătoria Buiucani mun. Chișinău
Judecător: O. Cernei
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: N. Cernat, A. Pahopol, L. Bulgac

Dosarul nr. 2ra-963/17

ÎNCHEIERE

24 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea, Ion Druță

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Valeri Ilișov împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor judecătorești, încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016, prin care au fost respinse cererile de apel declarate de Valeri Ilișov și Ministerul Justiției al Republicii Moldova și a fost menținută hotărârea Judecătoria Buiucani mun. Chișinău din 09 februarie 2016,

c o n s t a t ă :

La 14 iulie 2015, Valeri Ilișov a înaintat acțiune civilă împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova, privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor judecătorești, încasarea cheltuielilor de judecată, solicitând încasarea din contul statului suma de 100 000 lei, cu titlu de compensare a prejudiciului moral, 18 000 lei pentru punerea sub învinuire și aplicarea în privința lui a măsurilor preventive non-privative de libertate, precum și 3 000 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică acordată în cadrul procesului civil.

Temeiul material al acțiunii fiind prejudiciul cauzat prin urmărirea sa, în cauza penală de învinuire în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Sustine reclamantul, că i-a fost cauzat prejudiciu moral de către organul de

urmărire penală, organul procuraturii și instanțele de judecată, prin atragerea sa ilegală la răspundere penală, supunerea sa urmării penale începând cu data de 13 iunie 2011, aflarea acestuia la evidența instanței de judecată în calitate de inculpat, începând cu 30 iunie 2011 până la 01 iulie 2014, și anume o perioadă de aproximativ 3 ani.

Consideră reclamantul, că i-a fost cauzat un prejudiciu moral considerabil ca urmare a atragerii ilegale la răspunderea penală, învinuirii sale în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin.(2) lit. d) CP, aplicării ilegale în privința sa a arestului preventiv 90 zile și 90 zile – arest la domiciliu, precum și a condamnării ilegale prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 decembrie 2013, cu aplicarea pedepsei de 12 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip închis.

Invocă, că în rezultatul atragerii la răspundere penală și condamnării ilegale, a fost supus unor retrăiri emoționale puternice. Susține reclamantul, că privarea ilegală de libertate a avut serioase incursiuni asupra sănătății fizice și sufletești. Aceasta stare fiind cu atât mai mult pronunțată, în situația în care dânsul a fost deținut în incinta Penitenciarului nr. 13 – Chișinău, în condiții insuportabile.

Fiind achitat prin sentința Judecătoriei Buiucani din 29 martie 2013, menținută de Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 01 iulie 2014, Valeri Ilișov, în temeiul Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998 (în continuarea Legea nr. 1545), s-a considerat îndreptățit de a solicita repararea prejudiciului material și moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 09 februarie 2016, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Ilișov Valeri împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenient accesoriu Procuratura Generală a RM, privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor judecătorești, încasarea cheltuielilor de judecată. S-a încasat în beneficiul lui Ilișov Valeri de la bugetul de stat prin intermediul Ministerul Justiției suma de 30 000 (treizeci mii) lei cu titlul de prejudiciul moral, suma de 5000 (cinci mii) lei cu titlu de prejudiciul material, cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor judecătorești și suma de 3 000 (trei mii) lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică, în total suma de 38 000 (treizeci și opt mii) lei. În rest pretențiile lui Ilișov Valeri privind repararea prejudiciului moral și material s-au respins ca neîntemeiate (f.d. 108, f.d.113-121).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016, au fost respinse cererile de apel declarate de Ilișov Valeri și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani din 09 februarie 2016 (f.d. 152-155).

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 06 martie 2017 Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs, solicitând admiterea recursului,

casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016 și a hotărârii Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 09 februarie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii înaintate.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că atât instanța de apel cât și instanța de fond au interpretat în mod eronat drept material care reglementează aprecierea prejudiciului moral și material.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Având în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 27.04.2016 (f.d. 156), cât și faptul că la materialele cauzei nu sunt careva probe privind recepționarea acesteia, recursul Ministerului Justiției al RM se consideră declarat în termen.

La 12 mai 2017 Procuratura Republicii Moldova a depus referință pe marginea recursului declarat, solicitând admiterea acestuia.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea actelor judecătorești contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel sau instanța de fond, respectiv nu constituie temei de casare a actelor judecătorești recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea actului judecătoresc, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că, conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza *Asito vs Republica Moldova*, 10 iulie 2001, *Meyer vs Germania*, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocate în speță, sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță